

ע"פ 1541/03 - רונית אברזל נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"פ 15-03-1541 אברזל נ' מדינת ישראל
לפני: כב' הנשיא אברהם טל - אב"ד
כב' השופט זהבה בוסטן
כב' השופט ד"ר שמואל בורנשטיין
המערערת רונית אברזל
נגד מדינת ישראל
המשיבה

פסק דין

כללי

1. לפניינו ערעור על פסק הדין בת.פ. 11-12-980 (בית משפט השלום ברמלה) מיום 14/10/19 לפיו הורשעת המערערת בתקיפות שוטר בעת מלאי תפkid - עבירה לפי סעיף 273 בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") ובഫרת הוראה חוקית - עבירה לפי סעיף 287 בחוק העונשין, ונודנה ל-4 חודשים מאסר בפועל, 4 חודשים מאסר על תנאי במשך 3 שנים שלא תverb עבירות אלימות או עבירה לפי סעיף 287 בחוק העונשין, פיצוי בסך 2000 ₪ וקנס בסך 1500 ₪.

הערעור מופנה הן כלפי הכרעת הדין והן כלפי חומרת העונש.

2. המערערת הורשעת לאחר שמייעת ראיות, בכר שבתאריך 10/12/05 בשעה 21:00 בקרוב הגיעו לנמל התעופה בן גוריון כשהיא רכובה על אופנוע לאחר ששתתה אלכוהול. בהתקרבה לשער הכנסתה לנמל התעופה, הורו לה המבטחים, אשר הוסמכו לכך כדין, לעצור אף המערערת לא נשמעה להוראות המבטחים, לא עצרה את כל הרכיב והמשיכה בנסיעתה אל תוך נמל התעופה לכיוון טרמינל 3. בעקבות הדברים הללו, הוזעקו למקום כוחות אבטחה ומשטרה, וביניהם הגיעו למקום השוטר ניסים אbial (להלן: "השוטר ניסים"). משנעצתה המערערת ולאחר שהשוטר ניסים ביקש לעצור אותה, סטרה לו המערערת בפנים.

פסק דין של בית משפט קמא

3. לאחר סקירת העדויות שנשמעו לפניינו, קבע בית משפט קמא כי המערערת עבירה של הפרת הוראה חוקית בכר שלא נשמעה להוראותיהם של המבטחים בשדה התעופה לעצור, והמשיכה בנסיעתה אל תוך שדה התעופה לכיוון טרמינל 3.

4. אשר לעבירה של תקיפות שוטר במילוי תפkid קבע בית משפט קמא כי הוא מעדיף את גרסאותיהם של

השוטר ניסים ושל השוטרת נופר צרפתי (להלן: "השוטרת נופר"), שהיתה עדה לאיורע, לפיה המערעתה סטרה בפניה של השוטר ניסים, על פני עדותה של המערעתה, אשר הכחישה את דבר התקיפה.

5. בית משפט קבע בהכרעת דין כי נתגלו סתרות בעדותה של המערעתה, אשר העיבו על אמינותה בעיניו. בית משפט קמא התייחס לדברי המערעתה, שטעה במהלך עדותה כי אין לה הרשות קודמות, בעוד שגילוון הרישום הפלילי שלו מלמד אחרת. סתרות נוספות מצא בית משפט קמא בטענות המערעתה בדבר תקיפה מינית שחוותה, לכארה, במהלך המפגש עם השוטרים וקבע כי הגם שהוא אינו קבע כל ממצא עובדתי לגבי שאלת תקיפתה של המערעתה, הרי שהסתירות שהתגלו בעדותה והעיטוי המאוחר שבו בחרה להעלות את טענותיה, מעיבים על אמינותה ומפחיתים ממשקל עדותה.

6. בית משפט קמא זיכה את המערעת מעבירה של נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים, אשר הופיעה בכתב האישום המקורי, וקבע כי המשיבה לא עמדה בנTEL להוכיח שהמערעתה נהגה בכל רכב כשהיא "שיכורה" כהגדרת סעיף 46ב' בפקודת התעבורה, מן הטעם שלא מתקיימת לגביה "חזקת השכירות" הנובעת מסירוב לבצע את אחת הבדיקות לאיטור אלכוהול, ובהעדר ראייה בדבר ריכוז האלכוהול שהיא בוגפה בעת הנהיגה. העובדה שנדף מהמערעתה ריח אלכוהול, בשילוב עם ביצוע עבירות של הפרת הוראה חוקית ותקיפת שוטר, אין מספיקות כדי ללמד על שכורתה לצורך הרשעה מעבירה של נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים.

7. בגזר הדין קבע בית משפט קמא כי שתי העבירות שבהן הורשעה המערעת הן חלק ממסתכת עובדתית אחת ומהוות "איורע אחד". לפיכך, קבע בית משפט קמא, מתוך עונש הולם אחד לאיורע כולל, המתיחס לשתי העבירות.

בהתבסס על פסיקה, שאותה סקר בגזר הדין, קבע בית משפט קמא כי מתחם העונש אשר לו טענה המאשימה, הוא מתחם העונש הכולל את נסיבות ביצוע העבירות נשא הרשות המערעת. מתחם זה נע בין מספר חודשי מאסר בודדים לבין 9 חודשים מאסר בפועל. בית משפט קמא ציין כי לא מצא נסיבות חריגות שיש בהן כדי להצדיק סטייה ממתחם זה, לא לקלוא ולא לחומרא.

8. אשר לגזירת העונש בתחום המתחם הובאה בחשבון הרשותה הקודמת של המערעת בעבירות נגד שוטרים, אשר דומות במידה לעבירות שביצעה במקרה הנדון.

בעבר הושת על המערעת עונש מאסר מוותנה, אך שכבר ניתנה לה הזדמנויות שלא לרצות מאסר בפועל בגין עבירה של תקיפת שוטר, ולכן לא ניתן להסתפק בעונש מוותנה בלבד.

9. לקולת העונש שקל בית משפט קמא את העובדה שהרשעתה الأخيرة של המערעת הייתה בשנות 2002 בגין עבירות שבוצעו בשנת 1999 וקבע כי פרק הזמן שחלף מאז ההרשעה الأخيرة הוא משמעותי וראוי שיזקף לזכותה.

גם ביחס לעבירות הנוכחות קבע בית משפט קמא כי חלוף הזמן מאז ביצוען הינו משמעותי, שכן מאז מועד ביצוע העבירות ועד למועד גזר הדין חלפו כארבע שנים ונתון זה הובא אף הוא בחשבון השיקולים לקולת עונשה של המערעת.

10. בגור דין ציין בית משפט כי העונש הראו בנסיבות המקירה הוא עונש מאסר בפועל אשר ירצה בדרך של עבודות שירות והורה על קבלת חוות דעת של הממונה על עבודות שירות לבדיקת השירותה של המערערת לריצוי המאסר בדרך זו.

בחוות הדעת, אשר הוגשה בעניינה, ציין כי המערערת נמצאה מתחילה רפואית לביצוע עבודות שירות, אולם היא הביעה התנגדות לבצען בטענה שמדובר ב"עבודה בכפייה". לאור התנגדותה המפורשת, נמצאה המערערת בלתי כשרה לביצוע עבודות שירות ובית משפט קמא נאלץ להשית עליה עונש מאסר בפועל בגין ובריח.

נימוקי העrüור

11. העrüור על הכרעת הדין מכoon ננגד הרשות המערערת בעבירה של תקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו, ואין מתייחס לעבירה הנוספת של הפרת הוראה חוקית שבה הורישה המערערת.

12. המערערת טוענת כי שגה בית משפט קמא כאשר העדיף את גרסתו של השוטר ניסים על פני גרסתה ועל יסוד זה הרשיע אותה בעבירות התקיפה.

לטענת המערערת, קביעתו של בית משפט קמא התבבסה על סתיות שמצוعدותה, אשר הביאו להפחחת משקללה. אולם, עיון בהכרעת הדין מלמד כי חלק מאותן סתיות נסבו סיבב אמירה בודדת בעדותה לפיה אין לה הרשות קודמות בעבירות אלימות, אמירה שנתגלתה בדיעד כלא נכונה.

لمערערת יש הרשעה אחת בלבד משנת 2002, המתייחסת לאירוע משנה מ-1999. לאור חלוף הזמן המשמעותי מאז אותו אירוע, טעה בית משפט קמא אשר שלל את אמיןותו של המערערת על סמך אמירה אחת בעדותה הנוגעת להיעדר הרשותות קודמות.

13. בית משפט קמא לא נתן המשקל הראו לסתירות שנתגלו בעדותו של השוטר ניסים, ובכלל זאת סתיות בין דבריו לבין עדויות המאבטחים ולעדותה של השוטרת נופר ועל אף הסתיות הללו, בחר להעדיף את גרסתו של השוטר על פני גרסתה של המערערת.

14. בית משפט קמא לא נתן משקל ראוי לטענות המערערת בדבר תקיפתה על ידי השוטרים, תקיפה שלטענה גרמה לה לחבות, ולכן שפוי גרסה האירוע שבו הותקפה על ידי השוטרים הוא אירוע נפרד מאירוע הסטירה ואירוע אחריו.

במהלך עדותה בבית משפט קמא הציגה המערערת מסמכים רבים המלמדים על חבלות שנגרמו לה כתוצאה מאלימות השוטרים כלפיו ועל כן, לטענה, היה על בית משפט קמא לחתך לכך משקל לעניין מהימנות גרסתו של השוטר ניסים.

15. לעניין גזר דין טוענת המערערת כי שגה בית משפט קמא בקביעת מתחם הענישה ההולם. בית משפט קמא קיבל, שלא בצדק, את טיעוני המאשימה וקבע כי מתחם העונש ההולם הוא בין מספר חדשני מאסר בודדים עד 6-9 חודשים מאסר בפועל. בית משפט קמא לא התייחס באופן מפורט לניסיבות ביצוע העבירות ולענישה מוקלה שהוטלה בנסיבות דומות, כאשר הרף התיכון של מתחם העונש הראו הוא עונשה צופה פuni עתיד ולא מאסר בפועל, כפי שקבע בית משפט קמא.

עמוד 3

16. לעבירה בה הורשעה המערערת לא קדם תכנון ואין מדובר בעבירה אשר יש בה פוטנציאל לגרימת נזק. המערערת שיתפה פעולה עם המאבטחים מיד לאחר שנעצרה כך שבפועל לא נגרם נזק כלשהו. מעדיוויתיהם של המאבטחים עולה כי מדובר באירוע שכיחותו היא בין 5 ל-7 פעמים בחודש, דבר המלמד על רף החומרה הנמוך של העבירה. בנוסף, המערערת לא פרצה מחסום סגור אלא עברה בנתיב תחבורת פתוח, אשר בו מוצב תמרור עוצר ומabitח עומד בסמוך לו. גם נסיבות אלה מלמדות על עבירה המצוייה ברף הנמוך.

17. ביחס לעבירות תקיפת השוטר - מעשה התקיפה שבגינו הורשעה המערערת הוא סטירה שסטרה לשוטר בעת مليוי תפקידו. המערערת טוענת כי מבלי להקל בראש במשה, מדובר באירוע בוודד כלפי שוטר יחיד, אשר לא קדם לו תכנון ולא נגרם נזק בגין. היה בכל אלה כדי להוות משקל לقولא בקביעת מתחם העונש ההולם אך לא ניתן להן המשקל ההולם.

18. בית משפט קמא שגה בכך שלא התייחס לטענות המערערת בדבר אלימות שהופעלה כלפי השוטרים ולא נתן להן משקל בעת קביעת מתחם העונש ההולם. למשל הופרכו טענותיה בדבר התקיפה כלפי, היה על בית המשפט להביא אותה בחשבון השיקולים לقولא בקביעת מתחם העונש.

19. בית משפט קמא שגה אף בכך שקבע את מתחם העונש על סמך פסיקה המתיחסת לעבירות חמורות הרבה יותר מהעבירות בהן הורשעה המערערת, כמו גם על סמך החלטות שהן נדונו נאים בגין שורה של עבירות נוספות על עבירת תקיפת שוטר בעת مليוי תפקידו.

20. בית משפט קמא לא התייחס לנטיות האישיות של המערערת ולסיכוי השיקום שלה. מדובר במערערת אשר נסיבות חייה האישיות קשות ביותר.

לחובת המערערת, כו"ם בת 39, הרשעה קודמת אחת בלבד בגין מעשים שביצעה בשנת 1999, דהיינו, לפני כ-16 שנים. המערערת יתומה מהורים ומצבה הכלכלי קשה.

ההילך הפלילי שהתנהל נגדה הביא אותה למצוקה נפשית וכלכליות וכיום היא עשוה כל שביכולתה על מנת להשתקם מצב זה. המערערת לא רצתה מעולם עונש מאסר בפועל ואין ספק כי רצוי עונש מסווג זה יביא לפגעה נוספת בה.

לאור נסיבות אלה, היה על בית משפט קמא להשיט עליה עונש צופה פנוי עתיד ולא מאסר מאחריו סורג וברית.

תגובה המשיבה

21. הכרעת הדין בעניינה של המערערת מבוססת על מצאי מהימנות.

הבסיס הראיתי להכרעת הדין הן עדויות השוטר, אשר הותקף, ועודות שוטרת נוספת שנכחה במקום. בית משפט קמא שמע את עדויות הצדדים והעדיף את גרסאותיהם של השוטרים על פני גרסתה של המערערת ובכך אין להתערב.

22. אשר לטענת המערערת בדבר סתיוות כביכול בין עדויות השוטרים לعدויות המאבטחים, הרי שהמאבטחים כלל לא נשאלו בחקירה הנגדית על אירוע התקיפה. לא ברור אם הם נכחו במקום שבו אירעה התקיפה או

אם הם היו שם בזמן הרלוונטי והתקיפה אינה מותאמת בדו"חות שערכו או בעדויותיהם. העובדה שהתקipa אינה מוזכרת בעדויות המאבטחים אינה מלמדת שairoע התקיפה לא קרה ומסקנתה של המערערת, המבוקשת ללמידה מכך שהמאבטחים היו במקום ולא ראו דבר, אינה עולה מפרטוקול הדיונים והוא מרוחיקת לכת.

23. שלא כטענת המערערת, אין מדובר באירוע שכיח. אמנם קוראים מקרים שבהם רכב לא עוצר לבדיקה בשער, אך בדרך כלל רכב שעובר את המchosום נעצר לאחר מטרים ספורים. כעולה מהעדויות בתיק, אירוע שבו מתרחש מרחק המתנהל עד למרחק של 4-5 קילומטרים מהשער, הוא נדיר ומעט אף פעם לא קורה.

24. גרסה של המערערת היא גרסה מתפתחת ורצופת סתיות.

טענותיה ביחס לתקיפת השוטרים כלפיו עלו רק בשלב מאוחר ולא נטעו במהלך חקירותיה במשטרה או במהלך חקירתה הראשית בבית המשפט.

25. אשר לעונש, מדובר באירוע חריג שהוגדר בשדה התעופה "אירוע חרום" וכוחות ביטחון הוזעקו בגין מקום. המערערת עברה עבירות חמורות ותקפה שוטר שמיילא את תפקידו, דבר המבטא את חוסר המוראה שלא מפני החוק.

בעברה של המערערת הרשעה בתקיפת שוטרים, אשר בגין הוטל עליה עונש מסר מוותנה. דומה כי לא היה בכך כדי להרטיע אותה מלבצע עבירות נוספות. המערערת לא הביעה חרטה על מעשה והיא אינה לוקחת אחריות עליהם. בהליך בבית משפט קמא הוצע למערערת לפנות לממונה על עבודות שירות, אולם המערערת סירבה לבצע עבודות שירות בבית משפט קמא נאלץ להשית עליה עונש מסר בפועל.

דין והכרעה

הערעור על הכרעת הדין

26. טענתה העיקרית, ולמעשה היחידה, של המערערת כלפי הרשעתה בעבירה של תקיפת שוטר היא כי שגה בית משפט קמא בכך שנתן אמון בעדותו של השוטר ניסים, אשר תאר את תקיפתה של המערערת אותו, והעדיף אותה על פני עדותה של המערערת. מדובר בטענה התוקפת ממצאי מהימנות שאוטם קבע בית משפט קמא על סמך התרשםתו מעדיות השוטר והשוטרת וمعدות המערערת בפנוי.

27. הלכה ידועה היא כי ערכאת הערעור אינה מתחברת בנסיבות נמצא עלי ידי הערכאה הדינית. הטעם לכך נועז בעובדה שהערכאה הדינית, אשר שומעת את העדים ומתרשמת מהם באופן בלתי אמצעי, היא זו אשר בידה הכללים הטוביים ביותר לקבוע ממצאים אלה. התערבות ערכאת הערעור בקביעת הממצאים העובדתיים תיעשה רק במקרים חריגים, בהתקיים נסיבות מיוחדות המצדיקות התערבות, או אם הגרסה העובדתית שהתקבלה על ידי הערכאה הדינית אינה מתקבלת על הדעת.

28. וכך נאמר בעניין זה בע"פ 936/14 **אמבנסגר אברהה נ' מ"** (31.8.2014):

"נזכור ונזכיר, בהקשר זה, את ההלכה המושרשת לפיה לא בנקל תתעורר ערכאת הערעור

בממצאי עובדה ובקביעות מהימנות שנעשו על-ידי הערכתה הדינונית. זאת, בשל היתרון האינהרטני המוקנה לערכתה הדינונית, אשר יכולה להתרשם באורח בלתי אמצעי מן העדים, מהאפקן שבו הם מסרו את עדותם, מהתנהגותם על דוכן העדים, וכיוצא בהלה בדברים (ראו, למשל, ע"פ 5633 נימן נ' מדינת ישראל (10.7.2013); ע"פ 9468 פלוני נ' מדינת ישראל (28.11.2013); ע"פ 2016/12 ליגולף נ' מדינת ישראל (16.4.2012); ע"פ 6577 פלוני נ' מדינת ישראל (18.1.2012); ע"פ 41770/14 אגייב נ' מדינת ישראל, סעיף 32 לפסה"ד מפי כב' השופט ג'ובראן (5/11/15) וע"פ 6244/12 סבאענה נ' מדינת ישראל, סעיפים 19-18 לפסה"ד מפי כב' השופט דנציגר).

(ראה גם ע"פ 4629 פלוני נ' מדינת ישראל (18/1/09), ע"פ 41770/14 אגייב נ' מדינת ישראל, סעיף 32 לפסה"ד מפי כב' השופט ג'ובראן (5/11/15) וע"פ 6244/12 סבאענה נ' מדינת ישראל, סעיפים 19-18 לפסה"ד מפי כב' השופט דנציגר).

29. לא מצאנו כי במקורה שלפנינו חל אחד מבין החירגים לככל "אי ההתערבות" הנ"ל (ראה ע"פ 8164/09 אבשלום נ' מדינת ישראל (8.9.2011) ו-ע"פ 6399 פלוני נ' מדינת ישראל (15.7.2012)). כאמור, בית משפט קמא ביסס את ממצאיו העובדיים על התרשומות החביבות מעדויות השוטרים, מחד, ועל התרשומות השילילית מעדותה של המערעת, מאידך. בית משפט קמא בחר לחתם אמון בגרסתם של השוטרים ולדוחות את גרסתה של המערעת, ואינו רואים מקום להתערבותנו בממצאי אלה.

30. גם אם נcona טענת המערעת כי קיימות סתיירות כלשה או אחרת בין עדותו של השוטר ניסים ובין עדותה של השוטרת נופר, או בין עדויות השוטרים ובין עדויות המאבטחים, אין בכך כדי להביא לדוחית הגראען העיקרי והמרכזי של עדות השוטר ניסים לפיה הוא הותקף על ידי המערעת.

יתר על כן, הסתיירות לכארה שעלייה הצביעה המערעת, נוגעת אף ורק לשלב שבו היא הודהה בפני המאבטחים, דהיינו, האם עשתה כן טרם הגעת השוטרים למקום או לאחר מכן, אך הן אין מתיחסות לאירוע התקיפה עצמה. לפיכך, אין מדובר בסתיירות מהותית שיש בהן כדי להשפיע על הרשותה של המערעת.

31. אף יש להוסיף כי גם עדותה של המערעת אינה חפה מסתיירות, כפי שאליה תוארה בהכרעת הדין של בית משפט קמא ובטיועני המשיבה. גרסתה של המערעת התפתחה לאורך הזמן וטעותיה בדבר תקיפתה על ידי השוטרים עליה בהדרגה.

נוסף על כן, המערעת העידה בבית משפט קמא כי אין לחובתה הרשות קודמות בעוד שבודיעבד הבהיר כי לחובתה הרשות קודמת בעבירות דומות, לרבות תקיפת שוטר. סתיירות אלו מחזקות את ממצאיו של בית משפט קמא באשר לאמון שנתן בדבריהם של השוטרים.

32. לאור כל האמור לעיל, לא מצאנו כל נימוק להתערב בממצאי של בית משפט קמא, ולפיכך אנו דוחים את הערעור על הכרעת הדין.

הערעור על גזר הדין

33. אשר לערעור על העונש, איןנו סבורים כי יש מקום לקבל את טענת ב"כ המערעת לפיה ניתן להסתפק במקורה זה בענישה צופה פni עתיד.

34. האירוע שבגינו הורשעה המערערת הוא אירוע חריג, כעולה מעדויותיהם של המאבטחים. לא מדובר רק במעבר המערערת את שער הכניסה לשדה התעופה ואי-ציות להוראות המאבטחים לעצור. מדובר במרדף של ממש, שהתנהל למרחוק של מספר קילומטרים בשטח שדה התעופה, אירוע חמור שהצריך הצעקת כוחות ביטחון למקום, הפעלת נוהל חירום ואף עלול היה להסתיים בירוי (עמ' 16 ש' 1-4 וכן ש' 20-22 בפרוטוקול מיום 25/05/14; עמ' 19 ש' 6-2 בפרוטוקול).

35. אם אין די בכך, הרי שהמעערערת תקפה שוטר בעת مليוי תפקידו, מעשה חמור בפני עצמו, המצביע על זלזול המערערת בגין אי-אכפת החוק, ומיצג תופעה אשר לא ניתן להשלים עמה. חומרה מיוחדת יש לייחס למשה זה לאור הרשעתה הקודמת של המערערת בעבירות אלימות כלפי שוטר, על אף חלוף הזמן מאז אותה הרשעה.

36. סבירים אנו, לפיקר, כי העונש אשר הושת על המערערת - 4 חודשים מאסר, בצוירוף מאסר מוותנה, קנס ופיזי - הוא עונש הולם את נסיבות העבירה, המביא בחשבון אף את נסיבותיה האישיות.

יתר על כן, העובדה כי המערערת, עת הוציא לה לרצות את עונש המאסר שהוטל עליה בדרך של עבודות שירות, סירבה לשתף פעולה עם הממונה על עבודות השירות, ראוי היה שתעמוד בעוכരיה.

37. עם זאת, לפנים משותת הדיון, ולפי שבנימוקיו ציין בית משפט קמא כי היה בדעתו לאפשר למערערת לבצע את עונש המאסר בדרך של עבודות שירות אך הדבר מנע עקב חוסר שיתוף הפעולה מצד המערערת, ומאחר שבמהלך הדיון לפניו נמלכה המערערת בדעתה והביעה נכונותה לרצות את עונש המאסר שהושת עליה בדרך של עבודות שירות, ככל שידחה ערעורה על הכרעת הדיון, החלתו להפנות את המערערת פעם נוספת לממונה על עבודות שירות על מנת שיבחן התאמתה לעת הזו לביצוע עבודות שירות.

המציאות תעביר העתק מפסק דין זה לממונה על עבודות שירות על מנת שיחוו דעתו בדבר אפשרות ריצו עונש המאסר שהוטל על המערערת בדרך של עבודות שירות, וכן יקבע מקום ומועד תחילת ביצוען.

נקבע לדין בחוות דעת הממונה ביום 10.1.16 בשעה 09:00.

המעערערת הזירה כי עליה להתייצב בפני הממונה על עבודות שירות במועד אליו תזמן ולהתייצב לדין הנדרה ללא הזמנה נוספת.

ניתנה היום, י"ז כסלו תשע"ו (29 נובמבר 2015) במעמד ב"כ הצדדים והמערערת.

שמעאל בורנשטיין, שופט

זהבה בוסtan, שופטת

**ארהם טל, נשיא
אב"ד**